

ANALIZA E TË ARDHURAVE BUXHETORE

Të Ardhurat Publike 2015–2025 | Shkaqet, Tendencat & Sfidat e Integritimit

754.6 Mld L

Të Ardhura 2025

+99%

Rritje 2015–2025

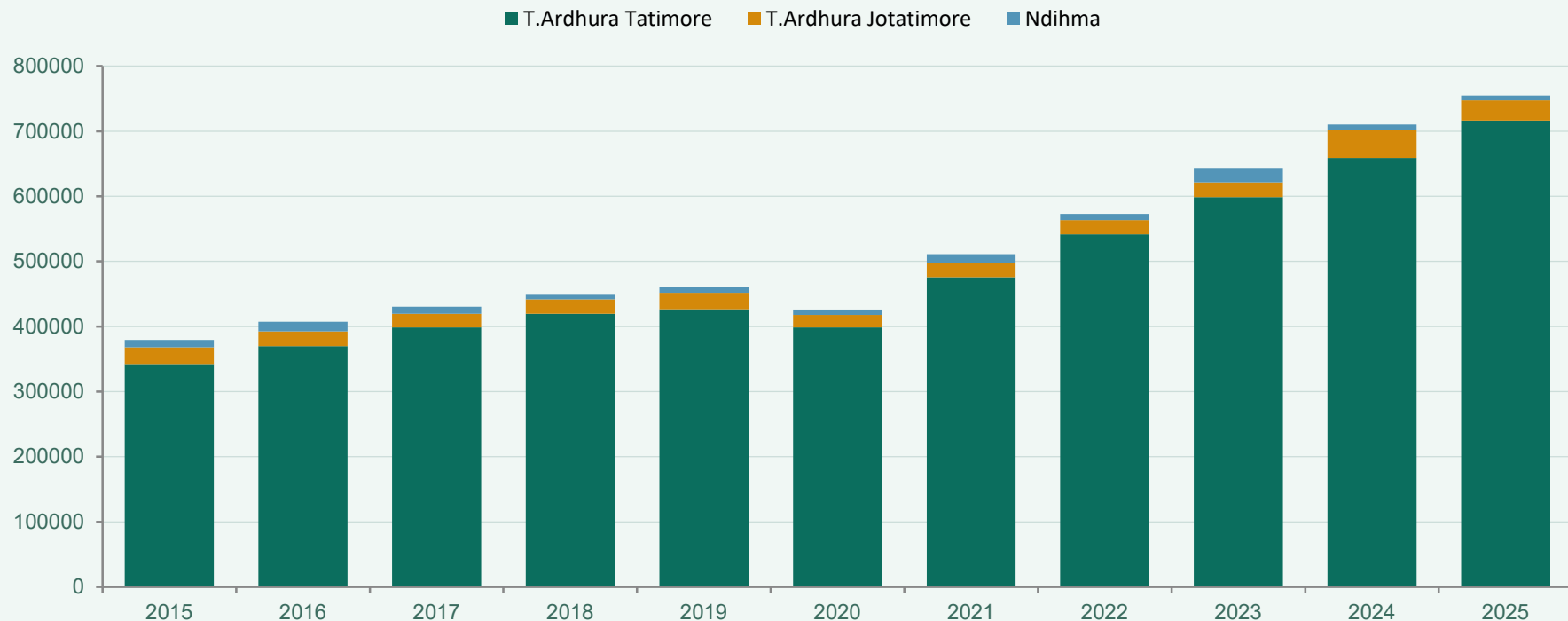
94.9% e Totalit

T.Ardhura Tatim.

227.3 Mld L

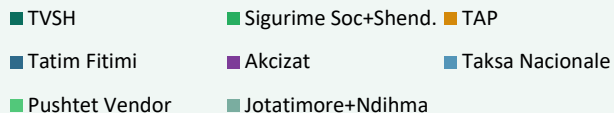
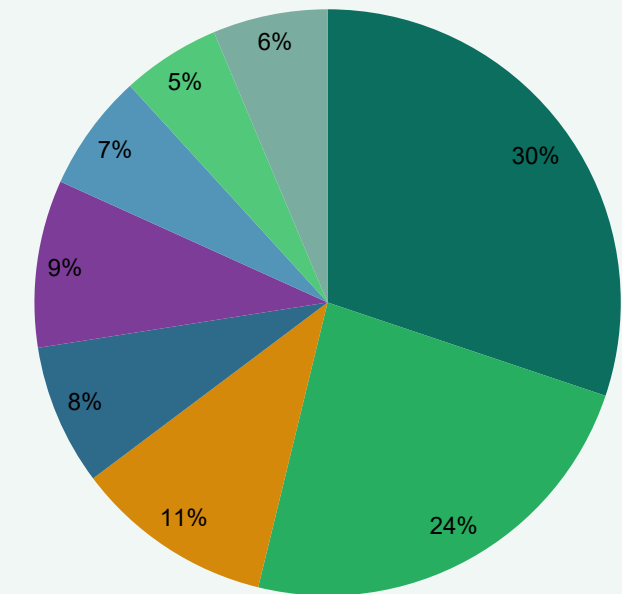
TVSH 2025

TOTALI I TË ARDHURAVE: TENDENCA 2015–2025

▲ Rritje nga 379 mld (2015) → 754.6 mld lekë (2025) = +99%. **T.Ardhurat Tatimore** dominojnë me ~95% të totalit. Rënia e 2020 tregon ndikimin e COVID-19 (-34 mld kundrejt 2019).

STRUKTURA E TË ARDHURAVE – KATEGORITË Kryesore (2025)

TVSH

227.3 Mld

Zëri kryesor — konsumi i brendshëm

30.1%

Sigurime Shoq.+Shend.

178.2 Mld

Kontribute sociale + shëndetësore

23.6%

TAP (T.Ardhurat Pers.)

82.5 Mld

Rritje e fortë +178% nga 2015

10.9%

Tatim mbi Fitimin

58.5 Mld

Volatile — i ndjeshëm ndaj ciklit

7.8%

Akcizat

69.6 Mld

Energji, duhan, pije alkoolike

9.2%

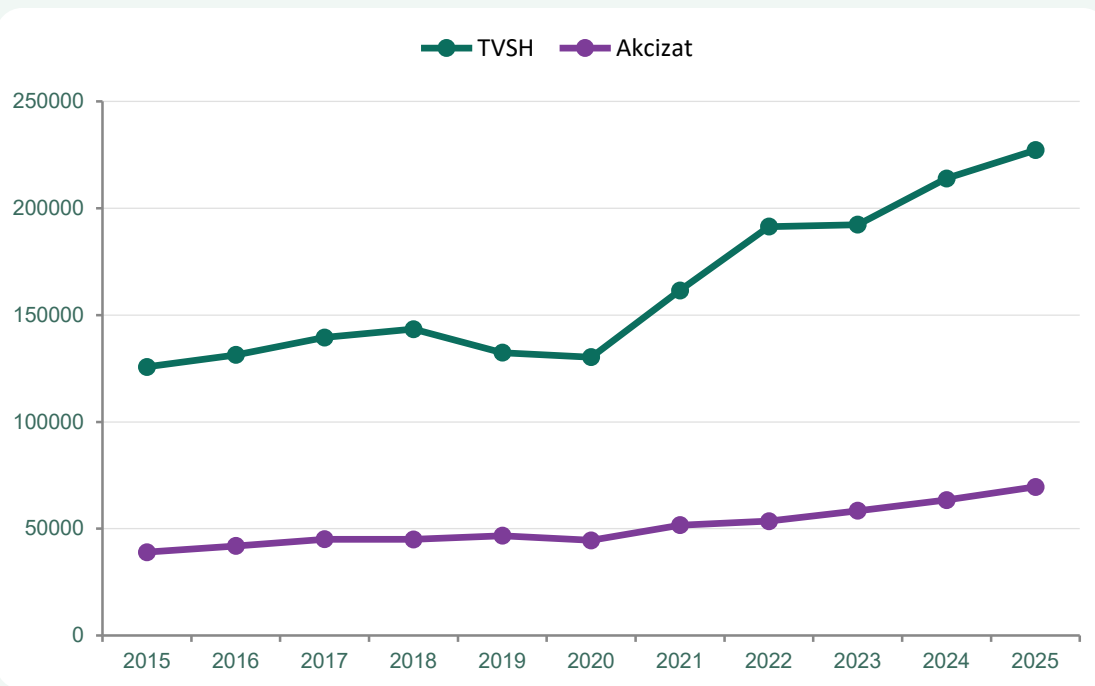
Të ardhura Jotatimore

30.9 Mld

Institucionale + tarifa shërbimesh

4.1%

TVSH & AKCIZAT: THEMELI I TË ARDHURAVE INDIREKTE

Rënia e TVSH-së 2020 (COVID): -2 mld — qëndrueshmëri relative e konsumit të brendshëm.

TVSH: Tregues i konsumit

Nga 125.8 mld (2015) → 227.3 mld (2025) = +81%. Rritja reflekton zgjerimin ekonomik, por shpesh TVSH parapaguhet nga bizneset duke krijuar probleme cash-flow.

↓ Rënia 2019 e TVSH-së

Drop i papritur -11 mld nga 2018→2019 tregon ndikimin e ndryshimeve në metodologjinë e mbledhjes dhe problemeve të rimbursimit.

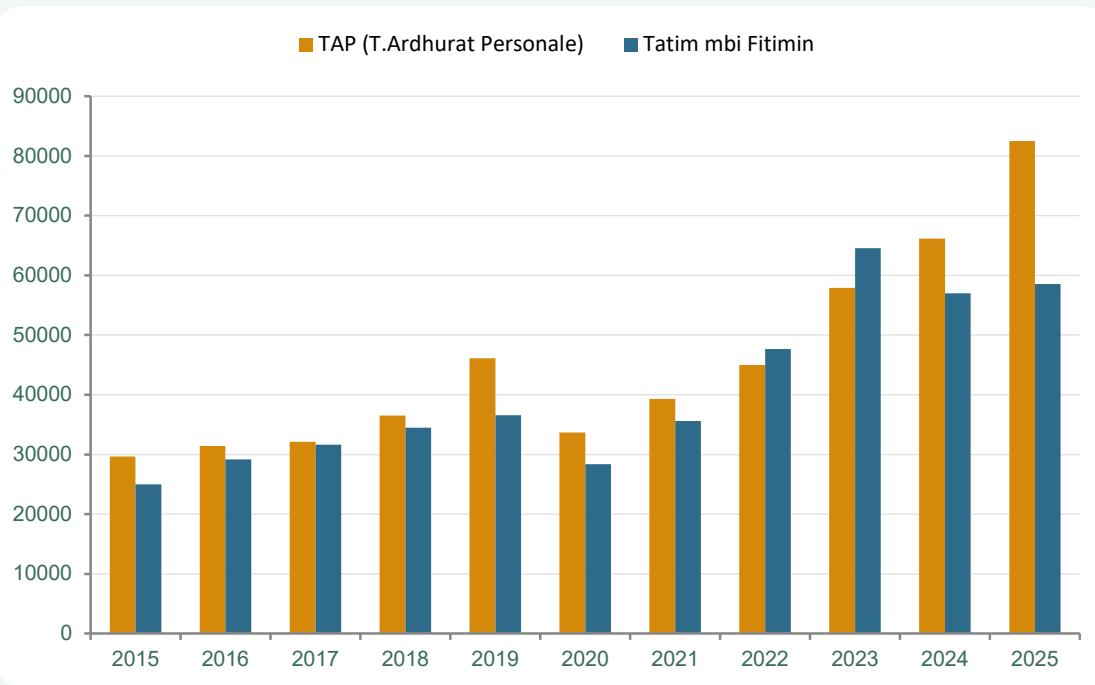
↑ Akcizat: Rritje e qëndrueshme

Nga 39 mld → 69.6 mld = +78%. Megjithatë, bazë e ngushtë tatimore. Rritja ka kufij fizikë (konsumi i produkteve të akcizuara).

● Dobësia: Evazioni i TVSH-së

Gap-i i TVSH-së (VGAP) në Shqipëri vlerësohet mbi 30-35% sipas FMN — humbje të ardhurash dhe shtrembërim konkurrence.

TAP & TATIM FITIMI: TË ARDHURAT DIREKTE NGA EKONOMIA REALE

TAP dhe Tatim Fitimi bashkë: 141 mld lekë (2025) = 18.7% e të gjitha të ardhurave

+178%

Rritja TAP 2015→2025

Nga 29.7 mld → 82.5 mld lekë. Akcel. i fortë pas 2022 nga reformat e pagave.

+134%

Rritja Tatim Fitimi 2015→2025

Nga 25 mld → 58.5 mld. Volatil: -22% në 2020 (COVID), +34% në 2022.

2022-25

Periudha e zgjerimit të bazës

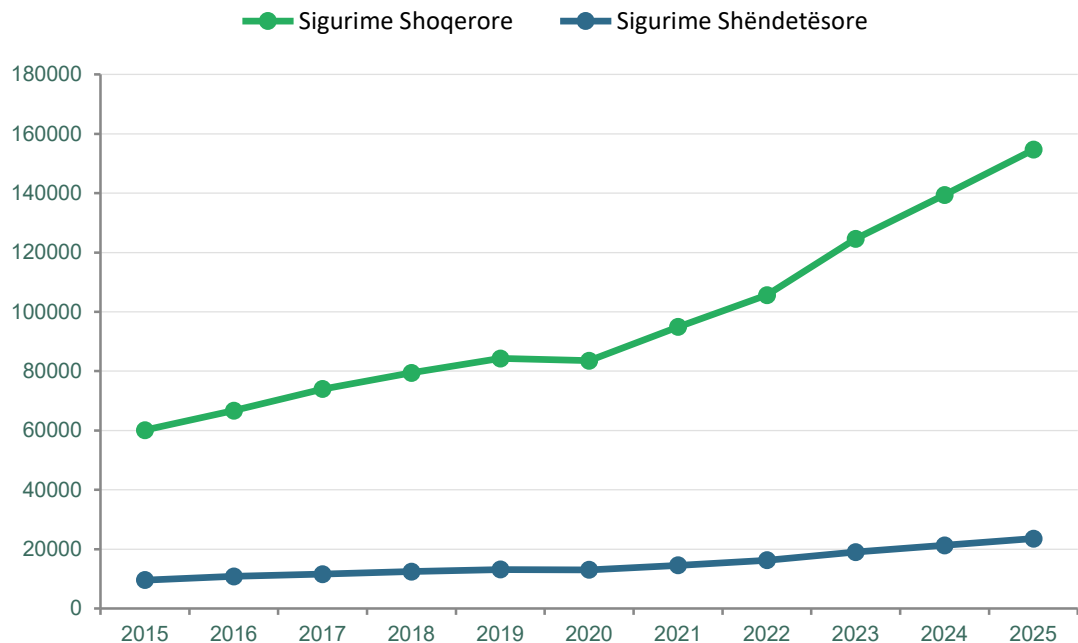
Reforma e pagave publike ka rritur automatikisht TAP. Formalizimi i ekonomisë luan rol kyç.

~35%

Norma Tatim Fitimi (Est.)

Relativisht e lartë rajonalisht — presion për ulje konkurruese (tax competition) me vendet fqinje.

SIGURIMET SHOQERORE & SHËNDETËSORE: KONTRIBUTET DHE SFIDAT

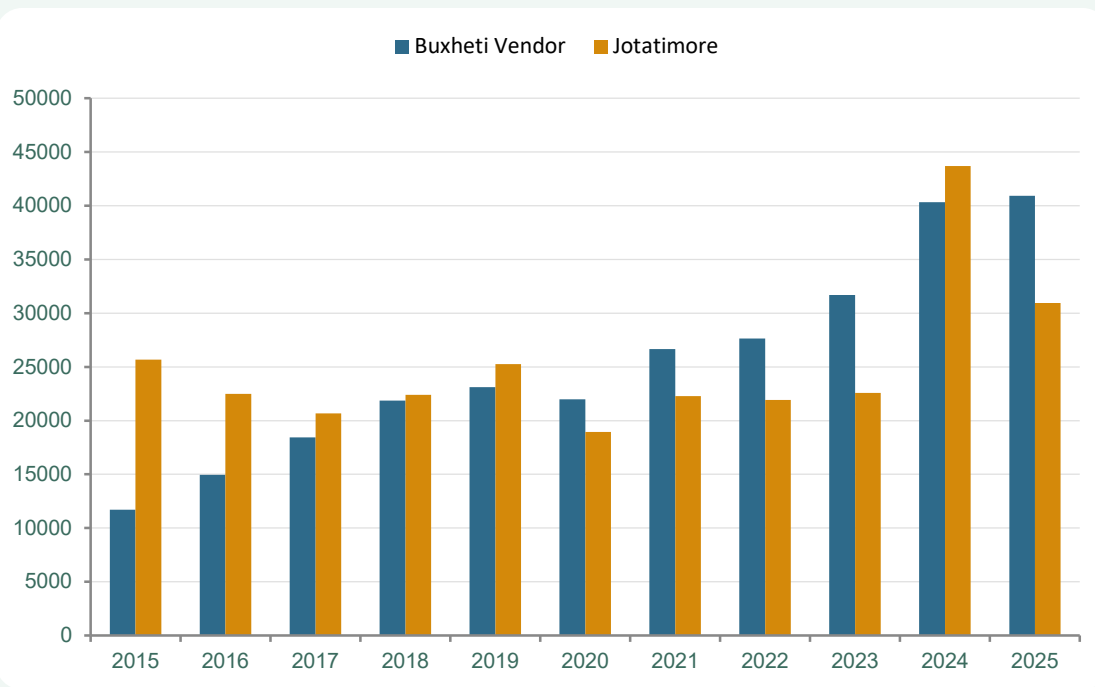
Kontributet e Sigurimeve Shoqerore u rritën +157%: nga 60.1 mld (2015) → 154.7 mld (2025). Reflekojnë zgjerimin e punoshmërisë formale dhe rritjen e pagave bazë.

Sigurimet Shëndetësore: nga 9.6 mld → 23.5 mld (+145%). Futja e skemës së re shëndetësore (2017) ka rritur ndjeshëm bazën e kontributuesve.

Raporti kontribute/shpenzime: sistemi pensional shpenzon 204 mld por mbledh 154.7 mld — DEFICIT 49.3 mld lekë të mbuluar nga buxheti qendror.

Sfida strukturore: emigracioni zvogëlon numrin e kontributuesve aktiv. Raport pensionist/kontribues po përkeqësohet çdo vit — rrezik afatgjatë fiskal.

BUXHETI VENDOR & TË ARDHURA JOTATIMORE: POTENCIALI I PASHFRYTËZUAR

Buxheti Vendor +250%

Nga 11.7 mld (2015) → 40.9 mld (2025). Decentralizimi fiskal jep rezultate pozitive, por 80%+ mbeten transferata qendrore.

Jotatimore: Paqëndrueshmëri

Luhatjet e mëdha (18.9 mld 2020 → 43.7 mld 2024 → 30.9 mld 2025) tregojnë mungesë burimesh të qëndrueshme jotatimore.

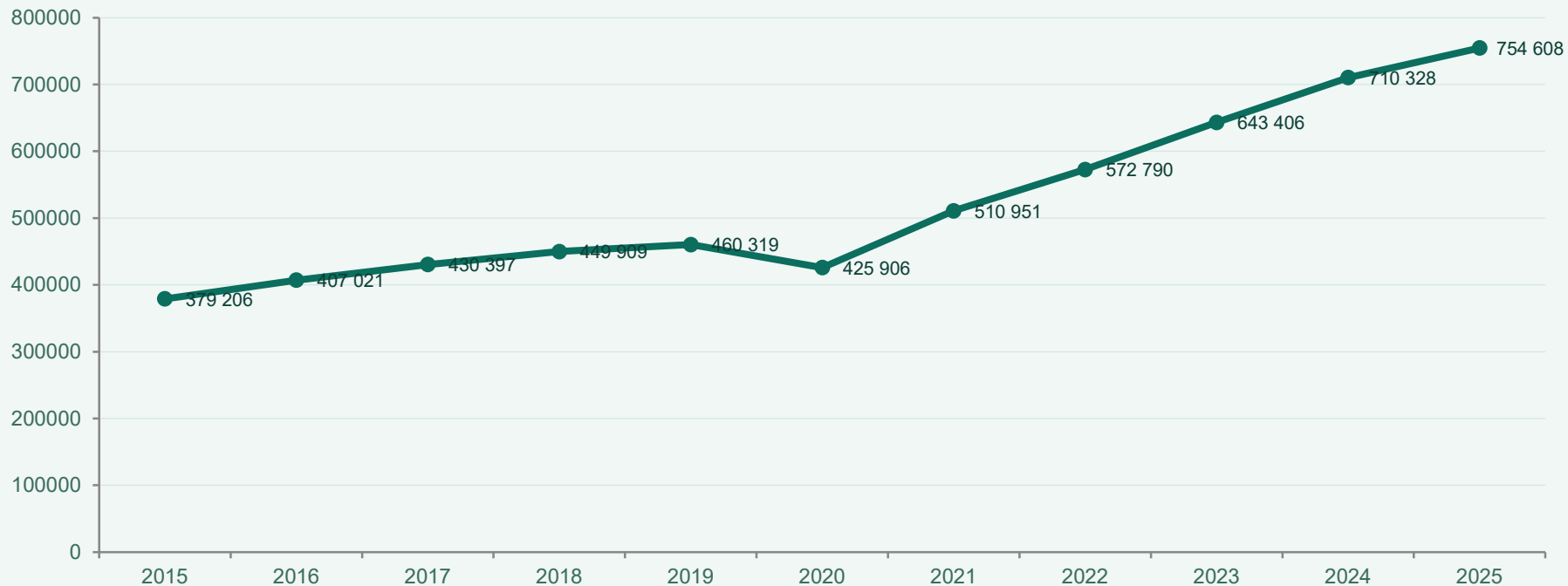
Taksat Lokale në rritje

Nga 5.7 mld → 32.7 mld (+470%). Komuna shumë shpejt po absorbojnë bazë tatimore të rëndësishme ndërtimore dhe prone.

Tatimi mbi Biznesin e Vogël ↓ 98%

Nga 2 mld → 36 mln. Zëvendësim me TVSH dhe TAP si pasojë e reformës. Ndikon formalizimin e ekonomisë.

GODITJET GLOBALE: REZISTENCA E TË ARDHURAVE

2020: Rënia e vetme –34.4 mld lekë (–7.5%) nga COVID-19. Rimëkëmbja 2021 ishte e shpejtë: +85 mld (+20%). Rezistenca e ekonomisë shqiptare ndaj goditjeve u provua relativisht pozitiv.

SHKAQET E RITJES SË TË ARDHURAVE: ANALIZA KAUZALE

FAKTORË STRUKTURORË

Zgjerimi ekonomik i qëndrueshëm 2015–2019 dhe 2021–2025 rriti bazën tatimore (GDP nominal +62%)

Rritja e pagave formale (publike dhe private) ka rritur ndjeshëm TAP dhe kontributet shoqerore

Digitalizimi i administratës tatimore (e-Filing, e-Tax) ka reduktuar evazionin dhe rritur mbledhjen

Zgjerimi i sektorit turistik pas 2019 ka forcuar TVSH-në dhe të ardhurat jotatimore

FAKTORË POLITIKË & REFORMUES

Reforma e taksës mbi biznesin e vogël (2016): zëvendësim me skema moderne tatimore

Unifikimi i taksave lokale dhe rritja e autonomisë fiskale komunale (2015–2020)

Forcimi i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe Doganave — audit i intensifikuar

Amnistia fiskale 2019 dhe masat anti-informalitet kanë shtuar kontribues të rinj

FAKTORË SJELLJORË & GLOBALË

Informaliteti i lartë (~30-35% GDP sipas vlerësimeve) kufëzon masivisht potencialin e mbledhjes

Ekonomia diasporës — remitancat nuk tatohen por nxisin konsumin dhe indirekt TVSH-në

Ndryshimet e çmimeve globale (energji, ushqimet) ndikojnë bazën e akcizave dhe TVSH-së

Konkurrenca tatimore rajonale (Maqedoni, Kosovë) ushtron presion mbi normat dhe bazën tatimore

DOBËSITË STRUKTURORE NË SISTEMIN E TË ARDHURAVE

01 INFORMALITETI I LARTË

RREZIK: KRITIK

~30-35% e GDP mbetet informale. Kjo humbje direkte e bazës tatimore konsumon burime administrative dhe shtrembëron konkurrencën.

02 VARËSIA EKSTREME NGA TVSH

RREZIK: KRITIK

30% e gjitha të ardhurave vjen nga një taksë e vetme. Çdo goditje konsumi (recesion, COVID) krijon boshllëk të menjëhershëm buxhetor.

03 GAP-I I TVSH-SË

RREZIK: LARTË

Diferenca mes TVSH potenciale dhe asaj të mbledhur vlerësohet 30-35% — miliarda lekë evazion fiskal vjetor pa pasoja efektive.

04 BAZË E NGUSHTË TATIMORE

RREZIK: LARTË

Numri i tatimpaguesve aktivë është i ulët ndaj popullsisë aktive ekonomike. Barrë e pabarabartë mbi bizneset formale.

05 PAQËNDRUESHMËRIA JOTATIMORE

RREZIK: MESËM

Të ardhurat jotatimore luhatën nga 19 mld → 43.7 mld → 30.9 mld brenda 3 vitesh. Burime të paparashikueshme nuk mund të financojnë shërbime bazë.

06 KAPACITETI ABSORBUES I ULËT

RREZIK: MESËM

Njësitë lokale nuk kanë kapacitet për të maksimizuar të ardhurat nga prona dhe burimet lokale — potencial i pashfrytëzuar 15-20 mld lekë.

SFIDAT E INTEGRIMIT NE BE: SISTEMI TATIMOR DHE HARMONIZIMI

Krahasimi me Standardet e BE-së

Norma TVSH-së

AL: 20%

BE: Mesatare 21%

Krahasuese

Tatim Korporatave

AL: 15%

BE: Mesatare 21.3%

Nën mesatare EU

Norma max TAP

AL: 23%

BE: Mesatare 39%

Tërheqës investitorë

Raporti T.Ardh/GDP

AL: ~28%

BE: Mesatare 41%

Gap i madh — financim i pamjaftueshëm

SFIDAT SPECIFIKE TË HARMONIZIMIT TATIMOR

Direktiva TVSH e BE-së

Ligji shqiptar i TVSH-së kërkon rishikim të thellë për të përmbushur Acquis — procesi është i kostoshëm dhe teknikisht kompleks.

Minimum Taxation (OECD/BE)

Rregulla globale 15% tatim minimum korporatash (Pillar 2) — Shqipëria duhet të adaptohet, duke kufizuar politikat fiskale autonome.

Lufta Kundër Evazionit (DAC)

Direktivat e shkëmbimit automatik të informacionit tatimor (DAC6, DAC7) kërkojnë sisteme IT të avancuara dhe kapacitetet njerëzor.

NDRYSHIMET GLOBALE: EFEKTET NBI SISTEMIN E TË ARDHURAVE

Goditja/Ngjareja		Reagimi i Sistemit	Mësimet Strukturore
2020	COVID-19 Impakti: -34.4 Mld lekë (-7.5%)	Reduktim i TVSH, subvencione pagash, shtyrje afatesh tatimore. Deficiti u rrit me 110 mld.	Mësimi: Rezistenca e të ardhurave që relativisht e mirë — rimëkëmbja 2021 ishte e plotë (+20%).
2021-23	Inflacioni Global + Kriza Energjisë Impakti: +72.5 Mld të ardhura (2021→2023)	Inflacioni rriti TVSH-në nominalisht. Por rritja reale ishte më e ulët pas deflatorit.	Mësimi: Të ardhurat nominale rriten me inflacion, por kjo është 'iluzion tatimor' — fuqia blerëse nuk rritet.
2022-25	Gjeopolitika & Tregjet Globale Impakti: Presion mbi akcizat dhe doganat	Rritja çmimeve energjisë ndikoi bazën e akcizave (volum ↓, çmim ↑). Tregti e jashtme e ndikuar.	Mësimi: Diversifikimi i bazës tatimore mbulon ekspozimin ndaj tronditjeve sektoriale specifike.
2024-25	Ekonomia Dixhitale & AI Impakti: Baza e re tatimore emergjente	Shërbime dixhitale, e-commerce, platforma — shumë jashtë juridiksionit aktual tatimor shqiptar.	Mësimi: Nevojitet legjislacion i ri tatimor për ekonominë dixhitale para anëtarësimit në BE.

REKOMANDIMET: DREJT NJE SISTEMI TATIMOR MODERN DHE REZISTENT

PRIORITET 1

Zgjerim i Bazës Tatimore

- Digitalizim i plotë dhe integrimi i platformave e-tatim
- Fushata anti-informalitet me fokus sektoret me evazion të lartë (ndërtim, HoReCa)
- Regjistrim i detyrueshëm i sipërmarrjeve dixhitale dhe platformave online

PRIORITET 2

Harmonizim Fiskal me BE

- Rishikim i ligjit TVSH sipas Direktivës 2006/112/EC
- Adaptim i Pillar 2 (tatim min. 15% korporata) para anëtarësimit
- Shkëmbim automatik informacioni tatimor (DAC6/DAC7)

PRIORITET 3

Forcim i Administratës Tatimore

- Investim në sistemet IT dhe analitikën e rrezikut tatimor
- Pavarësi dhe depoliticizim i Drejtorisë Tatimore
- Rritja e numrit dhe cilësisë së audituesve fiskalë

PRIORITET 4

Diversifikim i Të Ardhurave

- Zhvillim i tregut financiar vendor — obligacione komunale
- Monetizim i asetëve shtetërore (PPP dhe koncesione transparente)
- Tarifa mjedisore dhe taksa karboni — burime të reja moderne

PRIORITET 5

Adresimi i Gap-it të TVSH-së

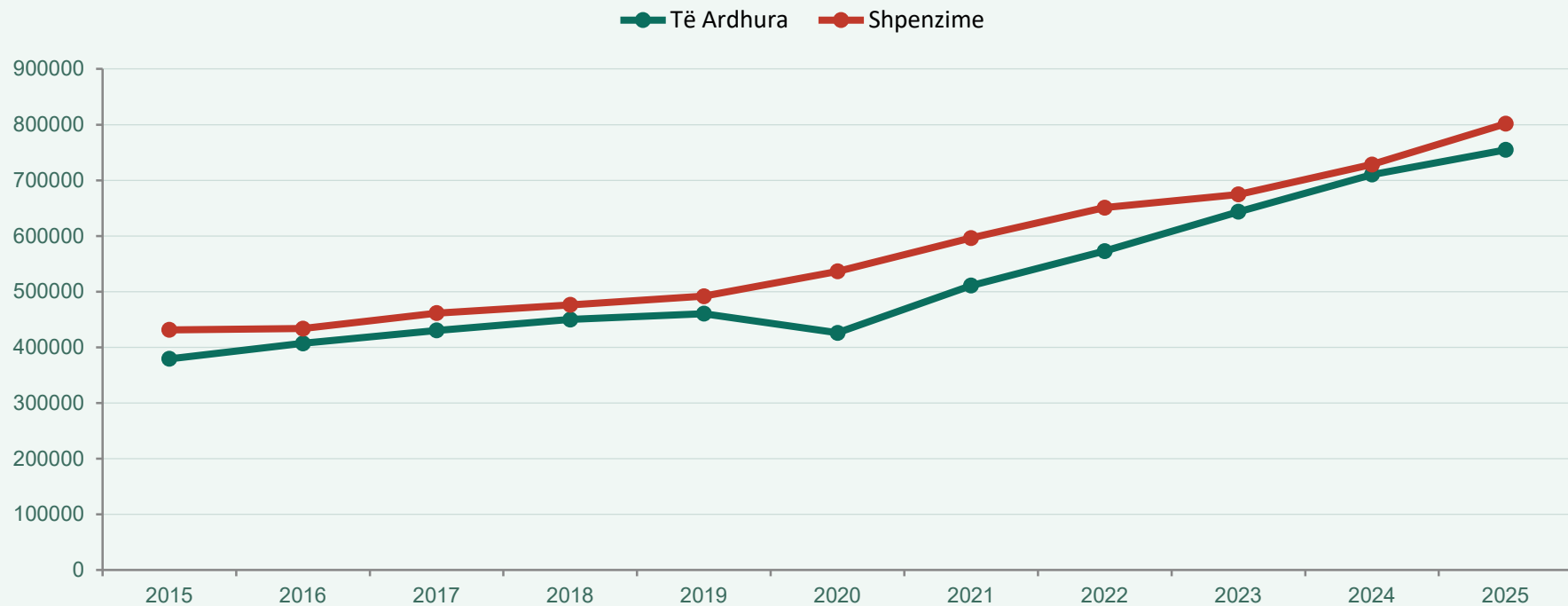
- Analiza e rregullt VGAP me publikim transparent
- Mandatim i faturës elektronike për të gjitha transaksionet B2B
- Sistem rimbursimi TVSH modern dhe pa vonesa

PRIORITET 6

Reforma e Sigurimeve Sociale

- Reformë pensionale — piloni i dytë (kapital i grumbulluar)
- Lidhja e kontributeve me pagat reale (jo pagën minimale)
- Lufta kundër punës me pagë të paregjistruar

BALANCA FISKALE: TË ARDHURA vs SHPENZIME 2015–2025

Gap-i fiskal mes shpenzimeve dhe të ardhurave ka luhatur mes 18 mld dhe 110 mld lekë. Viti 2024 shënoi ngushtimin më të mirë (–18.2 mld), por 2025 rikthehet me –47 mld — thirrje për konsolidim.

Sistemi i Të Ardhurave: Potencial i Madh, Reformë e Domosdoshme

☑ Të ardhurat u dyfishuan 2015–2025 (+99%), por gap-i fiskal me shpenzimet mbetet kronik dhe strukturor.

👤 TAP dhe kontributet sociale janë motorët e rritjes — por informaliteti i lartë kufëzon potencialin masivisht.

⚡ Rezistenca ndaj goditjeve (COVID 2020) ishte relativisht e mirë — rimëkëmbja e shpejtë 2021 është shenjë pozitive.

🏠 TVSH zë 30% të gjitha të ardhurave — varësi e rrezikshme nga një taksë e vetme dhe konsumi i brendshëm.

EU Raporti T.Ardh/GDP ~28% është shumë nën mesataren BE (41%) — sistem i pamjaftueshëm për standardet europiane.

🔄 Rruga: zgjerim bazë tatimore + harmonizim BE + luftë evazion + diversifikim + reformë sigurimesh sociale.